

אורי אבנרי מדווח על

הפגישה

זיק מעמד ברנעים של הצלחה וברנעים של כישלון. הוא התחלק בגורל אנשינו בביירות הנצורה. תחת להימלט. והוא טס עתה בין מלכים ונשיאים. ברגע של שיתוף חתולין מנה באונינו את המדינות שי בהן ביקר בשבועיים האחרונים. והרשימה היתה מהממת. אומרים עליו שהוא יכול לעבוד 20 שעות ביממה. גם זו היתה כמדומני תכונה בן-גוריונית. **ברנע, כך נדמה, מעמדו בקרב העם הפלסטיני חזק מכפי שהיה ארבעים. החלטתו להיפגש עם מישלחת ישראלית היתה ביטוי לתחשת-הכוח הזאת. הוא לא פחד מפני הקנאים.**

שיר וג'בריל

על הרקע המדיני של פגישה זו — הראשונה בהיסטוריה בין צמרת התנועה הפלסטינית ונציגים של תנועת השלום הישראלית — מלמדים שני תאריכים.

הפגישה זומנה מייד אחרי שכמה מראשי אירגוני-הסירוב הפלסטיניים, סוכני טוריה ולוב, קיימו מעין פיסגת-זוטא בי טריפולי, בירת לוב, והחליטו לדחות את הדרך המדינית. את ההליכה לשלום. את תוכנית-הרגן והחלטת-השלום של ועידת פאס. נוצרה והות'דיעות גמורה בינם ובין ממשלת-בגין.

בתום ועידת-טריפולי שדחו משימת-הפיה הודעה ליאסר ערפאת ר' תבעו ממנו להיפגש עימם בדמשק, כדי שיוכלו להודיע לו על ההחלטה פות ודרון בהן. יאסר ערפאת הודיע להם כי אינו יכול, לצערה, להיפגש עימם — כי כבר קבע פגישה באותו מעדע עם ראשי מחנה-השלום הישראלי.

התאריך הקובע השני הוא ה-14 בי פברואר, שבו התכנס המועצה הלאומית הפלסטינית. הגוף העליון של התנועה. בעיר אלג'יר. פחות מהודש לפני מאורע זה מצא ערפאת לנכון להיפגש פומבית עם נציגות של גוף ישראלי, המגדיר את עצמו כציוני וכפטריוטי, ושיש לו מצע ברור של דרישות והכרה הדדית.

עיתוי כפז זה קבע את מהות הפגישה. מבחינה פלסטינית, עצם קיומה היווה הכרזה ברורה כלפי ארבעה מדינות בני העם הפלסטיני: ולכפי חברי המועצה הלאומית: החתירה של הנהגת אש"ף להסדר מדיני עם ישראל היא עתה עובדה מוגמרת, שאינה ניתנת לשינוי.

זהו ההבדל בין הצהרה מילולית ובין אקט מסוג זה. הצהרה ניתן לפרש כך או אחרת. ניתן להכחיש או לשנותה. אך הצילום של יאסר ערפאת, כשהוא יושב בין אלוף-צה"ל ותבר-כנסת לשעבר, שהתפרסמה בכל העולם, אינה ניתנת לשינוי. היא קבעה עובדה.

זהו המשמעות העיקרית, ההרפכת פגישה זו לפריצת-דרך היסטורית.

משמעות זו חווקה בכוונה עליידי הג'דרת מהות הפגישה. היה זה מיפגש של שתי מישלחות, לא של קבוצת-אישים, וכך גם הוגדר בפירוט בהודעה. ניסוחה של הודעה משותפת, בצורה המזכירה בי-כוונה הודעות-סיכום של מיפגשי-צמרת של ראשי-מדינות, נועדה אף היא לחזק עובדה זו.

היו הרבה הכנות לפגישה זו. במשך השנים שלטו ראשי המועצה הישראלית לחזק שלום ישראל-פלסטיני עם רוב ה'מנהיגים של אש"ף, אך היו אלה פגישות שלא-לפירוט, ושמרנו על כך בי-

להילחם עד טיפת-הדם האחרונה, וכי מותם קרוב.

כתוצאה מכך שררה או באוויר מתיחות מהולה באופוריה, מצברות של אחי-רית-הימים, שבו היו מהולים מין שימחה מורה, מועקה והתרוממות-הרוח. ראיי תי אנשים משלנו במצברות כזה בימים הקשים ביותר של 1948. בנגבה, למשל. ערפאת היה אז נרגש, ולא פעם היה נדמה שהוא מדבר באמצעותי לא רק אל דעת-הקהל הישראלית, אלא אל ההיט'טוריה.

עכשיו הכל רגוע. יאסר ערפאת לא השתנה, אך הוא לא היה מתוח. הוא היה נינוח, חייכני.

עוד בפגישה הראשונה עימו שמתי לב להבדל העצום שבין דמותו בכלי-התיקשורת ובין הופעתו פנים-אל-פנים. ערפאת החי הוא אדם בעל הליכות פשוטות מאוד, היוצר חיש מהר מגע אנושי עם בני-שיחו. הוא בעל תפיסה מהירה. ניכר בו ביטחון עצמי מוחלט. שאינו זקוק לגינונים חיצוניים כלשהם.

בנוכחותו של האיש, מבינים במה כוחו ועד מה מכובס מעמדו. הוא מזכיר במידה רבה את כן גוריון, למרות ההבדל הרב באופי. הוא בעל כושר-החלטה מהיר, ומסור גל לקבל החלטה חשובה ביותר בו במי קום. אומרים עליו שיש לו זיכרון פנומי גלי. בשעת השיחה הוא שולף מדי פעם

קרה הרבה מאז נפגשנו בפעם שעברה. אמר יאסר ערפאת.

ישבנו על הספה בחדר הרבה-מידות, שהיה מקושט בסמלים פלסטיניים — שטיח-קיר ובו מפת-הארץ, שטיח-קיר ובו נערה כפרית פלסטינית, תבליט-החב של מפת העולם הערבי ובו מובלסת הארץ, שאנו קוראים לה ארץ-ישראל, והם פלסטיני.

כשני שמות אלה התמקדה משימת מועצת הפגישה בזה.

ישבתי לימינו של ערפאת, ומימינו יעקב ארנון. מימינו ישבנו המארח, ואחד האישים המרכזיים באש"ף, הידוע בשם אבו-מאזן.

משמאלו של ערפאת ישב מתי פלד, ולידו עיצאם סרטאוו, האיש שמיפגש זה היה ניצחונו הגדול. לידו ישב ע"י מאד שקור, עוזרו של ערפאת לעניינים ישראליים.

זאת היתה מפה אחרת של הארץ: ארנון בא מירושלים, ופלד ממוצא-ע"י-לית. ערפאת גדל בעזה, ומישפחתו היא בחלקה עזתית, בחלקה ירושלמית. שקור בא מכפר סח'נין בגליל, וסרטאוו מעכו. המארח בא מטולכרם. אני באתי מתל-אביב, ואבו-מאזן מצפה.

זהו המסך האנושי. המוצא של אבו-מאזן, ששמו האמיתי הוא מחמוד עבאס, כבר שימש קודם לכן נושא לשיחה בינינו. אשתי רחל

ההודעה המשותפת

יושבי-ראש אש"ף, יאסר ערפאת, נפגש עם מישלחת מטעם המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני, שבה השתתפו האלוף (מיל') מתי פלד, אורי אבנרי וד"ר יעקב ארנון. בצד הפלסטיני השתתפו בפגישה ד"ר אבו-מאזן, ד"ר עיצאם סרטאוו ועימאד שקור.

בפגישה נסקר לעומק המצב במיורח התיכון, וכן נבחנו הדרכים לפעולה משותפת למען שלום בריקיימא וצורך במיורח התיכון.

היו"ר ערפאת הביע את הערכתו לתפקיד שממלאים כוחות-השלום הישראלים למען שלום צודק ויציב.

הודעה זו נמסרה לפירוטם בו-זמנית עליידי סוכנות-הידעות הפלסטינית, ואפא, והמועצה הישראלית, ביום החמישי, ה-20 בינואר 1983, בשעה 18.00 לפי שעון ישראל.

גרה בילדותה בצפת, על הרי-כנען, שם היה אביה רופא-ילדים בתקופה שבה היה אבו-מאזן ילד. האם אי-פעם טיפל חותני המנוח בבבל-שיחי? אברמאזן לא זכר. אבל הוא זכר מיבנים אחרים על הרי-כנען, הידועים לי מספרי אשתי. הוא זכר את שרה לוי, האשה שהקימה מעין שכונת-אמנים בכנען, כשההר היה שומם ונהדר.

יאסר ערפאת לבש חליפת-חאקי פשוט, טה, מגוחצת היטב. כישחונם, הבש כור בע-פרווה, ועליו סמל אש"ף. הוא הסיר אותו ביושביו. זקנו היה מטופל היטב.

בן-גוריון פלסטיני

האם היה זה ערפאת שונה מזה שפגשתינו בביירות?

כן ולא. בביירות חי ערפאת בתוך המאבק, ביום שבו חזיתי את הקווים, בעיצומו של המצור, יום שהיו בו הפגזות והפציצות, לא היה כל ביטחון בכך שמישהו מאלפי אנשי-אש"ף, ובראשם ערפאת עצמו, ייצא חי מן הקרב. אף שדובר כבר אז על פינוי מתוך הסכם, לא האמין בכך איש בעומק ליבו. ערפאת ואנשיו, שנפגשתי עימם ברחובות ביירות המערבית, היו בהרגשה כי יתכן שנגזר עליהם

